

Voorjaarsnota 2007

Werk maken in een veilig en sociaal Drenthe

INLEIDING	3
1 COALITIEAKKOORD KABINET BALKENENDE IV	4
2 FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN	5
2.1 BEGINSITUATIE	5
2.2 OPCENTEN MOTORRIJTUIGENBELASTING	7
2.3 PERSONELE LASTEN 2007-2011	7
2.4 KAPITAALLASTEN	8
2.5 RENTE-INKOMSTEN	9
2.6 VERVALLEN STELPOST NOG NIET KWANTIFICEERBARE ONTWIKKELINGEN IN 2010	9
2.7 UITGANGSPUNTEN VOOR DE BEGROTING	10
2.8 DIVIDEND ESSENT	10
2.9 OVERIGE AUTONOME ONTWIKKELINGEN	11
3 ACTUALISATIE RESERVES EN VOORZIENINGEN	14
3.1 INLEIDING	14
3.2 UITVOERING VAN ONDERDELEN STATENBESLUIT IN JAARREKENING 2006	14
3.3 UITVOERING VAN ONDERDELEN STATENBESLUIT VOOR DE VERKIEZINGEN VAN MAART 2007	14
3.4. UITVOERING VAN ONDERDELEN VAN STATENBESLUIT IN VOORJAARSNOTA 2007	15
3.5. VERVOLG	15
4 INVENTARISATIE GS BESLUITEN	16
4.1 INLEIDING	16
4.2 SAMENVATTEND PRESENTATIE VAN DE ONDERWERPEN	16
5 OVERZICHT FINANCIËLE GEVOLGEN	19

INLEIDING

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2007. Het moment waarop deze nota verschijnt is bijzonder. Deze nota bieden wij, het oude college van gedeputeerde staten, u, de nieuwe provinciale staten aan. In deze Voorjaarsnota wordt de actuele (financiële) stand van zaken gepresenteerd. Het geeft de financiële ruimte aan die het nieuwe college heeft om invulling te geven aan het collegeprogramma.

Het huidige college van gedeputeerde staten heeft besloten nieuw beleid ter afweging over te laten aan het nieuwe college. Er worden in deze voorjaarsnota geen nieuwe beleidsvoorstellen gedaan. Wel worden GS-voorstellen die eind 2006 en begin 2007 zijn opgesteld en welke het karakter hebben van 'nieuwe beleidsvoorstellen' geïventariseerd. Het nieuwe college kan deze beleidsvoorstellen betrekken bij de uitwerking van het collegeprogramma.

Financiële ruimte

De incidentele en structurele ruimte is door ons in beeld gebracht en gepresenteerd voor een doorkijk naar de toekomst voor het nieuwe college. Een aantal ingezette beleidsvoornemens zullen leiden tot financiële claims. Omdat hier politieke keuze's aan ten grondslag liggen worden deze ontwikkelingen hier niet op geld gezet en wordt de besluitvorming via het nieuwe college aan de staten voorgelegd. Voorbeelden hiervan zijn de plannen rondom de reorganisatie en de cofinanciering van rijks- en EU-middelen voor projecten ter versterking van de regionale economie, zoals het actieplan ZO Drenthe en Assen-Zuid. Samengevat ziet de financiële ruimte er als volgt uit:

Structurele ruimte 2007-2011

Omschrijving (bedragen in € x 1.000)	2007	2008	2009	2010	2011
Vrije ruimte na 3 ^e begrotingswijziging	1.191	3.863	3.179	2.953	3.249
Saldo ontwikkelingen en effecten	10.322	5.045	4.585	4.753	4.274
<i>Ruimte incl. ontwikkelingen en effecten</i>	<i>11.513</i>	<i>8.908</i>	<i>7.764</i>	<i>7.706</i>	<i>7.523</i>
Totaal voorstellen autonome ontwikkelingen	1.016	2.385	1.675	1.310	1.410
Saldo beschikbaar	10.497	6.523	6.089	6.396	6.113

De structurele begrotingsruimte kunnen worden beïnvloed door een aantal factoren waar terdege de vinger aan de pols moet worden gehouden. Te noemen zijn de ontwikkelingen rondom de motorrijtuigenbelasting in relatie tot de plannen rondom het rekeningrijden en de fusieplannen van Essent en Nuon in relatie tot de dividendontwikkeling. Daarnaast is er in de vorige collegeperiode tot een aantal intensiveringingen besloten die financieel gezien nu afgerond zijn en derhalve in de komende periode tot nieuwe begrotingsruimte leiden. Deze beleidsinitiatieven worden nu als "vrijval van middelen" gepresenteerd (zie paragraaf 2.1) en creëren op deze manier voor de komende collegeperiode ruimte voor nieuwe afwegingen.

Incidentele ruimte 2007-2011

De incidentele ruimte bestaat uit de saldi reserve, reserve voor Algemene doeleinden en de niet kwantificeerbare ontwikkelingen. De incidentele ruimte voor 2007-2011 bedraagt €21,2 miljoen (zie hoofdstuk 5 voor het detailoverzicht). De incidentele bestedingsruimte is onder andere ontstaan door de toevoeging van een gedeelte van de gelden van de overdracht van de N34 aan de reserve voor algemene doeleinden. De onderhoudskosten aan de N34 zijn opgenomen in de begroting.

1 COALITIEAKKOORD KABINET BALKENENDE IV

Van het coalitieakkoord tussen de 2^e kamerfracties van CDA, PvdA en ChristenUnie is door het IPO een eerste analyse op hoofdlijnen gemaakt. Uit deze analyse blijkt dat er nog onduidelijkheden zijn. In een bestuurlijk overleg (IPO/VNG/BZK) zullen de concrete vraagpunten van het IPO worden ingebracht.

In het financiële kader van het coalitieakkoord wordt ervan uitgegaan dat de provincies voor regionaal economische beleid en voor natuur, EHS en vitaal platteland in de gehele kabinetsperiode voor € 220 miljoen uit de accessen en voor € 800 miljoen uit de vermogens van de provincies bijdragen aan het realiseren van de intensiveringen van het Rijk. De bijdragen zijn incidenteel.

Een groot aantal intensiveringen van het Rijk is in lijn met de ambities van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN). De wijze waarop deze intensiveringen financieel worden vertaald en financieel worden gedekt is de komende periode nog nader uit te werken.

Ombuigingen

In totaal wordt er door het Rijk structureel € 5,7 miljard omgebogen. Voor de provincies zijn de volgende ombuigingen van belang.

- De intensiveringen, de ombuigingen van het Rijk, leiden via de geldende normeringssystematiek van het Provincie- en Gemeentefonds tot een nettogroei van de algemene uitkering van € 8 miljoen.
- Totale brutogroei van het Provinciefonds/Gemeentefonds (€ 655 miljoen in 2011) wordt voor het overgrote deel ingezet (€ 450 miljoen) voor de investeringsagenda van het Rijk en geormerkt voor additionele taken op het terrein van de regionale economie, de ecologische hoofdstructuur (EHS) en het vitaal platteland.
- Daarnaast wil het Rijk de vermogensoverschotten van de provincies afromen (€ 200 miljoen per jaar 2008-2011) en inzetten voor incidentele intensivering in de EHS.
- De eerdere afspraak dat de brede doeluitkering (BDU) met 2% zou groeien wordt doorbroken. De groei van de BDU wordt beperkt tot 1% per jaar. Ook deze maatregel dient nog nader uitgewerkt te worden, o.a. vanwege gemaakte afspraken met andere partners.

Naar aanleiding van het coalitieakkoord is er op basis van een aantal aannames een inschatting gemaakt naar de gevolgen voor de Drentse begroting. De uitwerking hiervan wordt vermeld in hoofdstuk 5.

2 FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

In dit hoofdstuk worden de financiële ontwikkelingen gepresenteerd. In onderstaande tabel wordt een samenvatting van de financiële ontwikkelingen gegeven, met hierbij een verwijzing naar desbetreffende paragraaf.

Financiële ontwikkelingen	2007	2008	2009	2010	2011	paragraaf
Vrije ruimte na 3e begrotingswijziging	1.191	3.863	3.179	2.953	3.249	2.1
<i>Ontwikkelingen en effecten</i>						
Opcenten MRB	1.707	1.695	1.660	1.622	1.630	2.2
Personele lasten	24	26	16-	22-	20-	2.3
Middelen LSM	73-	83-	96-	109-	123-	2.3
Kapitaallasten	1.089	207	207	132	357	2.4
Rentetoevoeging aan algemene reserve	800-	800-	570-	470-	470-	2.5
Rente	3.600	2.400	1.800	1.300	1.300	2.5
Vervallen stelpost "nog niet kwantificeerbare ontwikkelingen"				700		2.6
Regulier dividend	4.775	1.600	1.600	1.600	1.600	2.8
Autonome ontwikkelingen	1.016-	2.385-	1.675-	1.310-	1.410-	2.9
<i>Saldo ontwikkelingen en effecten</i>	9.306	2.660	2.910	3.443	2.864	
Saldo	10.497	6.523	6.089	6.396	6.113	

2.1 Beginsituatie

In de vergadering van 15 november 2006 hebben uw Staten de Begroting 2007 en de Meerjarenraming 2007 - 2010 vastgesteld. Deze begroting en meerjarenraming sloot met een budget op de post Vrije bestedingsruimte van €3.561.211 in 2007 oplopend tot een bedrag van €6.617.678 in het jaar 2010. Nadien zijn door uw Staten tot en met half maart 2007 de 1^e, 2^e en 3^e wijziging van de Begroting 2007 en dus de Meerjarenraming 2007 - 2010 vastgesteld. Na deze wijzigingen geeft het budget op de post Vrije bestedingsruimte het volgende beeld, waarbij wordt opgemerkt dat door middel van een technische doorrekening, het jaar 2011 hieraan is toegevoegd.

2007	2008	2009	2010	2011
1.191.203	3.862.649	3.178.913	2.952.977	3.249.252

Deze ruimte is exclusief het vrij besteedbare rekeningresultaat 2006 van €13.131.000.

De verhoging van de vrije bestedingsruimte van 2008 ten opzichte van 2007 heeft een aantal redenen. De voornaamste redenen zijn in onderstaande tabellen samengevat.

- *Eenmalige budgetten in het jaar 2007*

In onderstaande tabel zijn voorbeelden van eenmalige budgetten in het jaar 2007 weergegeven.

Onderwerp	Bedrag
Communicatieplan voor de verkiezingen van 7 maart 2007	€ 140.000
Duurzame bollenteelt in Drenthe	€ 122.000
Bijdrage voor het projectbureau Veenkoloniën	€ 89.000
Afbouw van een aantal subsidies voor gesubsidieerde instellingen waartoe eerder werd besloten	€ 237.400
Vervallen van de kosten voor de Cultuur Historische Waardenkaart	€ 91.250
Krediet voor kosten ruimtelijke ontwikkeling	€ 100.000
Totaal	€ 779.650

- *Vrijval van intensiveringen*

De vrijval van intensiveringen waartoe voor de aanvang van de huidige collegeperiode (2003-2007) werd besloten worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Hierbij dient opgemerkt te worden dat aan deze onderwerpen politieke keuzes ten grondslag liggen. Het nieuwe college kan eveneens besluiten om hierin te gaan investeren.

Onderwerp	Bedrag
Bijdragen in sanering van gasfabriekterreinen	€ 250.000
Kosten inventarisatie bronnen luchtkwaliteit	€ 100.000
Bijdragen in kosten uitvoering Provinciale agenda onderwijs- en kennisinfrastructuur	€ 415.000
Bijdragen totstandkoming multifunctionele centra	€ 450.000
Project ambulante begeleiding jeugdzorg in het onderwijs	€ 75.000
Project Drenthe Beweegt	€ 225.000
Project ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers	€ 165.000
Kosten ontwikkeling stedelijk gebied	€ 141.000
Totaal	€ 1.821.000

Voor wat betreft het jaar 2009 ten opzichte van het jaar 2008 kan worden vermeld dat naast enkele vervallen eenmalige bijdragen, ook een aantal intensiveringen komt te vervallen, zoals:

Onderwerp	Bedrag
Renovatie bedrijventerreinen/parkmanagement	€ 100.000
Actieprogramma ICT	€ 750.000
Cultuureducatie	€ 250.000
Cultuurbereik	€ 300.000
Ontwikkeling museum beleid, inclusief bijdrage Nationaal Hunebed Informatiecentrum	€ 250.000
Totaal	€ 1.650.000

Daarentegen komen de bijdragen van enkele reserves met ingang van 2009 te vervallen, zoals:

Onderwerp	Bedrag
Egalisatiereserve uitvoering collegeprogramma	€ 1.575.000
Bijdrage saldireserve	€ 600.000
Bijdrage reserve flankerend beleid	€ 101.100
Bijdrage reserve frictiekosten	€ 105.500
Totaal	€ 2.381.600

De daling van de vrije bestedingsruimte van 2010 ten opzichte van 2009 is gelet op het geringe verschil niet nader toegelicht.

De stijging van 2011 ten opzichte van 2010 wordt veroorzaakt door het feit dat vanaf die datum de kapitaallasten van de aanvullende voorstellen voor de revitalisering van het Provinciehuis (€ 55.375) en van de uitbreiding van het Drents Museum (€ 840.000) waartoe uw Staten eind 2006 besloten, in de tranche 2011 van de (ontwerp)-Meerjarenbegroting 2008-2011 zijn opgenomen. Daar staat tegenover dat de stelpost nog niet kwantificeerbare ontwikkelingen ad. € 700.000 is komen te vervallen.

2.2 Opcenten motorrijtuigenbelasting

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen met betrekking tot de opcenten motorrijtuigenbelasting.

Verwachte ontwikkelingen in 2007 en volgende jaren.

De raming van de opbrengst opcenten op de motorrijtuigenbelasting is geactualiseerd op basis van de samenstelling en omvang van het wagenpark per 31 december 2006.

Voor de jaren 2007 en volgende gaan we uit van een gemiddelde groei van het wagenpark met 1%. Voorzichtigheidshalve gaan we er niet vanuit dat de tendens van verschuiving naar zwaardere gewichtsklassen zich doorzet.

Het percentage voor oninbaar is voor de jaren 2007 en volgende geraamd op 1%.

Verwachte tariefstijging

Het opcententarieef wordt overeenkomstig uw besluit geïndexeerd op basis van het vierjarig gemiddelde van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie.

Dit inflatiecijfer toegepast op de tariefsontwikkeling leidt tot het volgende beeld van de tarieven per 1 april.

2007	2008	2009	2010	2011
78,6	79,7	80,8	81,9	83,0

Gevolgen voor de begroting

Opgrond van de bovenstaande ontwikkelingen en de geïndexeerde tariefstijgingen is de huidige raming geactualiseerd. Dat leidt tot de volgende raming.

Bedragen x €1.000,--	2007	2008	2009	2010	2011
Begroting 2007	37.989	38.969	39.975	41.007	42.017
Nieuwe raming	39.696	40.664	41.635	42.629	43.647
Verschil	1.707	1.695	1.660	1.622	1.630

Ontwikkelingen coalitieakkoord

Van het coalitieakkoord tussen de 2e kamerfracties van CDA, PvdA en ChristenUnie is door het IPO een eerste analyse op hoofdlijnen gemaakt. In de komende kabinetsperiode zal het systeem van de kilometerheffing worden ingevoerd. Bestaande belastingen zullen daarvoor worden afgeschaft waaronder de MRB en daarmee ook de provinciale opcenten op de MRB. Inzet van een te sluiten bestuurlijk akkoord zal zijn dat als de grondslag voor het provinciaal belastinggebied vervalt (opcenten motorrijtuigenbelasting) tegelijkertijd besloten moet worden tot een nieuw provinciaal belastinggebied (met dezelfde potentiële opbrengst) in de vorm van een ingezetenenheffing die per 2011 (resp. 2012) wordt ingevoerd.

2.3 Personele lasten 2007-2011

Salarissen en sociale lasten

Wij hebben de raming van de salarissen en de sociale lasten voor de periode 2007 – 2011 geactualiseerd. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Uitgangspunten voor 2007

- De personeelsbezetting per eind februari 2007;
- De premiedruk per eind februari 2007;
- De CAO afspraken, zoals die in het najaar 2006 voor de periode 1 april 2005 tot 1 juni 2007 zijn vastgesteld
- Voor de 2^e helft van 2007 1,25 % stijging van de loonsom voor salaris- en premiestijging (CAO).
- Doorgroei van personeel in hun salarisschaal

Uitgangspunten voor 2008 en volgende jaren

- De personeelsbezetting geactualiseerd met reeds bekende mutaties ten opzichte van 2007
- De premiedruk van 2007
- Doorgroei van medewerkers in hun salarisschaal.
- Voor 2008 en volgende jaren een verhoging van de loonsom voor salaris- en premiestijging (CAO).
- Voor 2008 en volgende jaren een stijging van de loonsom voor doorgroei van personeel in hun salarisschaal.

Resultaat

In onderstaand overzicht is de geactualiseerde raming afgezet tegen de huidige raming in de begroting 2007.

Bedragen x €1.000,--	2007	2008	2009	2010	2011
Huidige raming begroting 2007 -2010	34.138	34.844	35.785	36.853	
Raming Voorjaarsnota 2007	34.114	34.818	35.801	36.875	37.980
Verschil	24	26	- 16	-22	

Middelen voor loopbaanbegeleiding, scholing en mobiliteit

Voor de uitvoering van activiteiten in het kader van loopbaanbegeleiding, scholing en mobiliteit dient jaarlijks een bedrag van 2,5% van de loonsom (exclusief niet-actieven) beschikbaar te zijn.

Afgezet tegen de beschikbare middelen betekent dat een mutatie conform onderstaande tabel.

Bedragen x €1.000,--	2007	2008	2009	2010	2011
Huidige raming begroting 2007 -2010	715	726	737	749	761
Raming Voorjaarsnota 2007	788	809	833	858	884
Verschil	73	83	96	109	123

2.4 Kapitaallasten

In aansluiting op de definitieve vaststelling van de staat van kapitaaluitgaven van de jaarstukken 2006, heeft een herberekening plaatsgevonden van de kosten van rente en afschrijving in de Meerjarenbegroting 2007 – 2011. Voor genoemde jaren heeft dit het volgende resultaat:

2007: voordeel	€ 1.089.500
2008: voordeel	€ 207.158
2009: voordeel	€ 207.413
2010: voordeel	€ 131.641
2011: voordeel	€ 356.739

Hierbij wordt opgemerkt dat het genoemde voordeel van de meevallende kapitaallasten, voordelen betreffen die niet verrekend worden met de achterliggende reserves. De meevallende kapitaallasten van de investeringen verkeer en vervoer resulteren in een lagere bijdrage van de Reserve investeringen verkeer en vervoer en dus voor de exploitatierekening budgettair neutraal verlopen. Deze zullen in de begrotingswijziging van de Voorjaarsnota worden verwerkt. De voordelen worden veroorzaakt door een latere fasering van de investeringen dan bij het opstellen van de begroting 2007 rekening is gehouden.

Nog voor de vaststelling van de Begroting 2008 zullen wij de huidige investeringsstaat 2008-2011 actualiseren. De daaruit voortvloeiende mutaties in de kapitaallasten voor de jaren 2008 tot en met 2011, zullen in de meerjarenbegroting 2008 tot en met 2011 worden verwerkt.

2.5 Rente-inkomsten

Rente-inkomsten in 2007 gaan naar verwachting € 3.600.000 hoger worden. De verklaring hiervan ligt grotendeels in de overname van de N34. De afkoopsom van € 80.000.000 zal worden uitgezet tegen 3,75%, te weten € 3.000.000. Daarnaast zullen de reguliere uitzettingen op basis van de liquiditeitsprognose 2007 naar verwachting met € 600.000 toenemen.

Het uitgangspunt is dat investeringen gemiddeld halverwege 2007 gerealiseerd worden. Zodra investeringen later in het jaar gerealiseerd worden of vervallen, zal er opnieuw een positief begrotingsresultaat ontstaan.

In onderstaand overzicht wordt het meerjarenperspectief in beeld gebracht.

Meerjarenperspectief	2007	2008	2009	2010	2011
Rente inkomsten	3,6	2,4	1,8	1,3	1,3
Toevoeging rente aan Reserve voor Algemene doeleinden	0,8	0,8	0,57	0,47	0,47
Bijramen begroting	2,8	1,6	1,23	0,83	0,83

Meerjarig is er een afname van de rente-inkomsten te zien als gevolg van grote investeringen. De investeringen aan de N34, de bijdrage aan de rijksoverheid ten behoeve van de N33 en de bijdrage aan de vaarweg Erica - Ter Apel geven de komende jaren een lagere renteopbrengst.

2.6 Vervallen stelpost nog niet kwantificeerbare ontwikkelingen in 2010

In de Meerjarenraming 2007-2010 is de stelpost nog niet kwantificeerbare ontwikkelingen meegenomen tot en met het jaar 2010. In de Voorjaarsnota 2005 is aangegeven deze stelpost op te nemen voor de jaren 2005 t/m 2009. Met ingang van 2010 komt deze stelpost ad € 700.000 te vervallen.

2.7 Uitgangspunten voor de begroting

Vertrekpunt voor de opstelling van de Begroting 2008 is de Begroting 2007 na drie wijzigingen. Bij de opstelling van de begroting worden de volgende algemene uitgangspunten c.q. aannames gehanteerd:

	2008	2009	2010	2011
Ontwikkeling prijzen				
Prijsmutatie materiele consumptie	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Motorrijtuigenbelasting				
Opcenten tarief	79,7	80,8	81,9	83,0
Renten				
Toegerekende rente	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
Lange rente financiering	3,75%	3,75%	3,75%	3,75%
Korte rente financiering	3,75%	3,75%	3,75%	3,75%

2.8 Dividend Essent

Het dividend dat de provincie Drenthe van Essent over 2006 ontvangt bedraagt € 8.675.400. Dit bedrag wordt in de Jaarrekening 2007 verantwoord. In de Meerjarenraming 2007-2010 is als dividend een bedrag van € 3.900.000 opgenomen. De toename van de te ontvangen dividend Essent bedraagt dus € 4.775.400. De verwachting is dat de provincie Drenthe ook de komende jaren een hoger bedrag aan dividend zal ontvangen, uitgegaan wordt van een bedrag van € 5.500.000. Vanwege deze verwachting wordt de Meerjarenraming ook op dit punt aangepast.

Verder heeft de verdergaande liberalisering van de Europese energiemarkt er toe geleid dat Essent en Nuon op 1 februari 2007 het voornemen bekend hebben gemaakt te fuseren tot één sterke, Nederlandse energieonderneming. De financiële consequenties van deze fusie voor de Drentse begroting zijn nog niet bekend. De verwachting is dat de provincie Drenthe vanwege deze fusie een eenmalig dividend gaat ontvangen. Wel is de verwachting dat de gefuseerde onderneming in een geliberaliseerde markt grote investeringen moet plegen. In de toekomst kan dit ten koste gaan van de te realiseren winsten en hiermee tot de hoogte van de uitkering van dividend. Aandeelhouders (waaronder Drenthe) zullen nog een besluit over de fusie moeten nemen. Wanneer over de fusievorming meer bekend is, zullen uw Staten hierover geïnformeerd worden.

2.9 Overige autonome ontwikkelingen

In deze paragraaf worden ontwikkelingen gepresenteerd welke autonoom zijn. Het betreft onvoorziene en onontkoombare ontwikkelingen, welke invloed op onze financiële huishouding hebben.

In onderstaande tabel worden de autonome ontwikkelingen tot en met 2011 samenvattend gepresenteerd.

	Programma	Onderwerp	2007	2008	2009	2010	2011
1	4.0	Regievoering waterhuishouding	175.000	225.000	225.000	150.000	150.000
2	5.2	Implementatie wet WABO in Drenthe	150.000	150.000			
3	8.06	Voorkomen wachtlijsten Jeugdzorg	246.000				
4	8.10	WK atletiek 2006	35.000				
5	9.0	Implementatie nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening / opstelling structuurplan omgevingsbeleid	50.000	175.000	175.000	175.000	175.000
6	Intern	Budget advertentiekosten	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
7	Intern	Organisatieontwikkeling	pm	pm	pm	pm	pm
8	Intern	Aanbesteding schoonmaak onderhoud	50.000	50.000	90.000	50.000	50.000
9	Intern	Organisatieadviestraject en aanbesteding copiers en printers		50.000			
10	Intern	Lease auto bestuur en directie	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
11	Intern	Verbetering website en IT huishouding	175.000	200.000	150.000		
Totaal			1.016.000	985.000	775.000	510.000	510.000

Hieronder worden de in bovenstaande tabel genoemde onderwerpen nader toegelicht.

1) Regievoering waterhuishouding

De invulling van de regiefunctie waterhuishouding 2007-2011 gebeurt op basis van bestuurlijke afspraken. Zo participeert Drenthe in het Nationaal Bestuursakkoord Water waarin afspraken tussen het Rijk, het IPO en de VNG zijn gemaakt. In onze regio is dit verder uitgewerkt in een Regionaal Bestuursakkoord Water waarin Drenthe afspraken heeft vastgelegd met de om ons heen liggende provincies, de waterschappen en de gemeenten. De taken/hoofdprioriteiten zoals die in het jaarplan 2007 zijn opgenomen vloeien dan ook voort uit de afspraken uit bovengenoemde akkoorden. Om deze taken uit te voeren is budget nodig.

Hierbij gaat het om de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), maar ook om andere projecten zoals waterberging, optimalisatie waterketenbeheer, stedelijk waterbeheer en communicatie. Richting het opstellen en vaststellen van een door Europa voorgeschreven stroomgebiedbeheersplan (eind 2009) zullen de bedragen in 2008 en 2009 hoger zijn dan in 2007. In 2010 en 2011 zal het bedrag naar verwachting lager uitvallen, omdat dan met name de regievoering ten aanzien van de waterkwaliteitsaspecten (KRW) na gereedmaking van de stroomgebiedbeheersplannen is afgenomen. Regievoering ten aanzien van de uitvoering van de KRW en overige wateraspecten (WB21, waterketen, grondwater) blijft bestaan.

2) Implementatie wet WABO in Drenthe

Gemeenten, waterschappen en provincies zullen vanaf 1 januari 2008 verantwoordelijk zijn voor één omgevingsvergunning die een groot aantal vergunningen integreert op het gebied van de fysieke omgeving. Doelstelling van de wet WABO is dat straks een omgevingsvergunning kan worden aangevraagd bij één (digitaal) loket, bij één bevoegd gezag, die één procedure verloopt en die door één bevoegd gezag wordt gehandhaafd. Voor de implementatie (proceskosten) zijn extra financiële middelen noodzakelijk.

3) Voorkomen wachtlijsten Jeugdzorg

In het kader van de voorjaarsnota 2006 is besloten tot provinciale voorfinanciering van het voorkomen van wachtlijsten en het op peil houden van de caseload in de justitiële jeugdzorg. De in de voorjaarsnota geraamde extra middelen van €500.000 zijn hiervoor in 2006 volledig ingezet. De geraamde extra inkomsten van de zijde van het ministerie van Justitie (ook geraamd €500.000) zijn in 2006 achtergebleven bij de verwachtingen; de gewijzigde bekostigingssystematiek heeft voor Drenthe slechts extra inkomsten van €254.000 opgeleverd. In eerste aanleg is deze tegenvaller uit de reserve jeugdzorg gedekt. De omvang van deze reserve per 1-1-2007 is echter zodanig laag €244.412 (en de wetenschap dat reeds €178.000 is verplicht), dat het doel van deze reserve (het waarborgen van wettelijke aanspraken op jeugdzorg) al in 2007 onder druk komt te staan. Om de tegenvallende inkomsten op te vangen, wordt voorgesteld €246.000 incidenteel in 2007 beschikbaar te stellen.

4) WK atletiek 2006

Het door Euro Champ georganiseerde IPC WK Atletiek 2006 is afgesloten met een tekort van ruim €100.000. Samen met de twee andere hoofdsponsors, NAM en de gemeente Assen wordt dit tekort gedekt. Voor de provincie betekent dit een bijdrage van €35.000 in 2007.

5) Implementatie nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening / opstelling structuurplan omgevingsbeleid

Voor de implementatie van de nieuwe wet Ruimtelijke Ordening en opstelling van een structuurplan omgevingsbeleid zijn aanvullende middelen noodzakelijk. Daarvoor is een raming gemaakt die met name betrekking heeft op proceskosten en onderzoekskosten. Dit betreft incidenteel €50.000 in 2007 en €175.000 voor de jaren 2008 tot en met 2011.

6) Budget advertentiekosten

Het budget voor advertentiekosten is in 2006 gecentraliseerd, met als achterliggende gedachte dat daardoor een inkoopkorting kan worden gerealiseerd van €75.000. Na samenvoeging en korting op de budgetten resteert een structureel budget van €83.000. Op basis van de realisatie in 2006 blijkt dit €100.000 te laag.

7) Organisatieontwikkeling

De doelstelling van de organisatieontwikkeling wordt hieronder weergegeven.

Reorganisatie:

1. Het organisatieontwikkelingsprogramma Samen Sterker wordt met de oplevering van de projectresultaten in de lijn geplaatst. Het hieruit voortvloeiende provinciebrede reorganisatieproces zal o.a. met de uitvoering van ontwikkelopdrachten leiden tot een organisatiewijziging. Het aantal managers gaat van 15 (groepsmanagers) naar 6 (afdelingshoofden). Per jaar ontstaat er een maximum inderdieneffect van €900.000 per jaar.
2. Met het verschuiven van 20% van de staf komt er formatie voor nieuw beleid beschikbaar (ter grootte van ca. €1.900.000 per jaar).
3. De genoemde opbrengsten zijn gerelateerd aan de hoogte van de voorzieningen die nodig zijn om de personele consequenties op te lossen.

Strategische Personeelsplanning

De personele organisatie vergrijsst en heeft te weinig instroom van jonge medewerkers. Op termijn ontstaat er een schoksgewijze uitstroom van jarenlange kennis en ervaring. In het kader van Strategische Personeelsplanning is het noodzakelijk de ontstane situatie versneld aan te pakken. Door een vervroegde instroom kunnen we jongeren laten opleiden door de oudere medewerker. Het niet doen leidt tot substantiële inhuur van externe deskundigheid en relatief hogere personele kosten van nieuwe medewerkers door hun hogere marktwaarde. Ook voor de huidige medewerkers hebben we meer voorzieningen te creëren om de effecten van de vergrijzing op te vangen.

Personele knelpunten

Wij hebben een actief beleid ingezet om de huidige personele knelpunten structureel op te lossen. De huidige voorzieningen zijn onvoldoende om dit met tempo uit te voeren. Met een uitbreiding van de voorzieningen kunnen sneller de inverdieneffecten gerealiseerd worden waardoor structurele vermindering van de personele lasten ontstaan.

Effect

1. Een voorziening van € 6.000.000 is het minimum om de meest noodzakelijke activiteiten uit te voeren. De inverdieneffecten van de reorganisatie zullen dan pas na twee jaar merkbaar zijn.
2. Een slagvaardige, compacte en flexibele organisatie van het ambtelijke apparaat dat meer gericht is op de primaire taakstelling van de Provincie.
3. Een meer evenwichtige leeftijdsopbouw waardoor de kennis en ervaring voor meerdere jaren geborgd is.
4. Structurele afname van de huidige kosten i.v.m. personele knelpunten.

Financiën	Bandbreedte 2007-2011	
Reorganisatie	€ 1.500.000-2.500.000	Incidenteel
Strategische Personeelsplanning	€ 1.000.000-2.500.000	Incidenteel
Personele knelpunten	€ 3.500.000-4.500.000	Incidenteel
Totaal	€ 6.000.000-9.500.000	

8) Aanbesteding schoonmaak onderhoud

Na het realiseren van de revitalisatie provinciehuis zal schoonmaak-onderhoud opnieuw worden aanbesteed. Voor deze aanbesteding is eenmalig een krediet noodzakelijk. Voor de uitvoering van dit schoonmaakcontract zal ook structureel extra gelden noodzakelijk zijn. Op het huidige contract wordt reeds jarenlang structureel overschreden en het contract is dusdanig scherp dat hier geen grote besparingen verwacht kunnen worden. Met een structurele verhoging van € 50.000 hebben wij dit weer op een adequaat niveau gebracht. Het aanbestedingstraject wordt door een extern bureau begeleid, de kosten hiervoor bedragen eenmalig € 40.000 in 2009.

9) Organisatieadviestraject en aanbesteding copiers en printers

Voor 2008 zijn middelen nodig om een organisatieadviestraject in te gaan met daaraan gekoppeld een aanbestedingstraject van copiers en printers. Hiermee wordt voldaan aan wettelijke eisen om periodiek aan te besteden en om de organisatie rondom document-management aan te passen aan de eisen die tegenwoordig aan een dergelijke organisatie worden gesteld.

10) Lease auto bestuur en directie

Het budget voor de kosten van contracten van lease auto's en aanverwante kosten is structureel € 35.000 te laag.

11) Verbetering website en IT huishouding

Om te voldoen aan de interbestuurlijke afspraken (IPO/VNG/BZK) en wetgeving rond de (digitale) dienstverlening aan de burger zijn extra financiële middelen noodzakelijk. Dit betreft € 175.000 in 2007, € 200.000 in 2008 en € 150.000 in 2009. Op termijn leidt dit tot het effectiever organiseren van interne (administratieve) processen.

3 ACTUALISATIE RESERVES EN VOORZIENINGEN

3.1 Inleiding

In 2006 heeft een commissie van de Staten (de onderzoekscommissie reserves en voorzieningen) onderzoek verricht naar de noodzaak en de toereikendheid van de reserves en voorzieningen in de financiële huishouding van de provincie Drenthe. Dit in relatie tot het doel waarvoor de reserves en voorzieningen waren ingesteld. Op basis van een rapport van een extern accountantskantoor (inmiddels onze huisaccountant voor een periode van 5 jaar) heeft de onderzoekscommissie haar conclusies en aanbevelingen geformuleerd. In de statenvergadering van november 2006 heeft één en ander tot finale besluitvorming geleid met het vaststellen van de nota "Actualisatie van reserves en voorzieningen (statenstuk 2006-257 herzien). In deze paragraaf gaan we in het kort in op die activiteiten die nadien, ter uitvoering van het statenbesluit, zijn uitgevoerd.

3.2 Uitvoering van onderdelen statenbesluit in jaarrekening 2006

In de jaarrekening 2006 is de verantwoording over de reserves en voorzieningen uitgebreid. Naast de gebruikelijke programmatoelichting is er een aparte paragraaf opgenomen. Daarin is een uitgebreide toelichting per reserve en voorziening opgenomen (inhoudelijk, financieel, verloop, effecten, onderbouwing). Deze lijn zal worden voortgezet in de begroting 2008.

Daarnaast is in de jaarrekening 2006 invulling gegeven aan het besluit (2006-257) om een aantal reserves en voorzieningen op te heffen (dan wel te halveren). Dit heeft geresulteerd in het afboeken van in totaal € 5,1 miljoen aan bestemmingsreserve ten gunste van de reserve algemene doeleinden.

Het betreft het opheffen van:

- de reserve infrastructuur;
- de reserve uitoefenen bestuursdwang;
- de reserve uitvoering SOL;
- de reserve kosten flankerend beleid;
- de reserve frictiekosten ombuigingen;
- de reserve exploitatie provinciale zandwinplaatsen;

En het halveren van:

- de risicoreserve BTW-compensatiefonds.

Ook is ter uitvoering van het statenbesluit de voorziening "Spaarregeling compensatieverlof" opgeheven. Een bedrag van € 0,9 miljoen is verwerkt in het rekeningresultaat (conform BBV).

3.3 Uitvoering van onderdelen statenbesluit voor de verkiezingen van maart 2007

In de statenvergadering van november 2006 heeft de staten, met het vaststellen van de nota "Actualisatie van reserves en voorzieningen (statenstuk 2006-257 herzien)", ook besloten om een drietal reserves/voorzieningen te actualiseren. Het betreft de actualisatie van:

- de voorziening Groot onderhoud provinciehuis
- de reserve Nationaal Milieubeleidsplan
- de reserve Versterking Economische Structuur

De actualisatie diende te geschieden voor de verkiezingen van maart 2007. In een statenbrief van begin maart 2007 bent u geïnformeerd over de het geactualiseerde verloop van de betreffende reserves en voorzieningen.

3.4. Uitvoering van onderdelen van statenbesluit in voorjaarsnota 2007

De provincie heeft een omvangrijk aantal kunstwerken in beheer en onderhoud. Beweegbare bruggen vormen een wezenlijk deel van het bestand. Het overgrote deel van deze kunstwerken is gebouwd tussen 1960 en 1980. Op termijn betekent dit, dat in een periode van 30 jaar veel kunstwerken vervangen moeten worden. Uitgaande van een levensduur van 90 jaar zullen in de periode 2040 en 2070 veel kunstwerken vervangen moeten worden. Gelet op de forse investeringsbedragen is in 2002 een voorziening in het leven geroepen waaruit toekomstige kapitaallasten gedekt kunnen worden.

Naast de bovenvermelde acties hebben we voor deze voorjaarsnota 2007 de Voorziening Kunstwerken geactualiseerd. In 2006 bedroeg de dotatie € 1,1 miljoen en kende de voorziening ultimo 2006 een stand van € 4,4 miljoen. In januari 2007 hebben we de ontwikkeling van de voorziening opnieuw doorgerekend. De ontwikkeling van de voorziening op basis van de huidige uitgangspunten met een jaarlijkse storting van € 1.109.400 zonder rentetoekenning, zal toereikend zijn voor de periode tot circa 2045. De voorziening groeit tot maximaal € 33 miljoen. Tot op heden volgen we onze beleidslijn en handhaven we de structurele storting (€1,1 miljoen) in de begroting. Een nieuwe afweging (politiek-bestuurlijk) kan gemaakt worden in een tijd waarin financiële perspectieven anders komen te liggen.

3.5. Vervolg

Met de actualisatie van de voorziening kunstwerken hebben we aan alle onderdelen van het statenbesluit 2006-257 uitvoering gegeven. Over het verdere verloop van reserves en voorzieningen zullen we u periodiek informeren via de reguliere planning- en controlcyclus of indien noodzakelijk expliciet bij statenvoorstellen. De eerst volgende Nota reserves en voorzieningen zal worden opgesteld halverwege de komende statenperiode. Eén en ander conform de aanbevelingen van de onderzoekscommissie Reserves en voorzieningen.

4 INVENTARISATIE GS BESLUITEN

4.1 Inleiding

In verband met de verkiezingen en de daaruit voortvloeiende planning voor de collegevorming is het uitgangspunt, dat de Voorjaarsnota 2007 een zogenoemde "beleidsarme" voorjaarsnota zal zijn. Dit betekent dat de Voorjaarsnota 2007 in die zin "beleidsarm" zal zijn, dat er een later afwegingsmoment noodzakelijk is als onderdeel van de uitwerking van het nieuwe collegeprogramma.

GS heeft dan ook besloten om het nieuwe beleid ter afweging over te laten aan het nieuwe college en deze voorstellen te betrekken bij de uitwerking van het nieuwe collegeprogramma. GS-voorstellen die eind 2006 en begin 2007 zijn opgesteld en die wel het karakter hebben van "nieuw beleidsvoorstellen" zijn in het kader van deze voorjaarsnota 2007 wel geïnventariseerd. Het betreft een inventarisatie van nieuwe beleidsvoorstellen, welke het nieuwe college kan betrekken bij de uitwerking van het collegeprogramma. Hieronder worden deze onderwerpen samenvattend gepresenteerd.

Ter voorbereiding op de nieuwe collegeperiode is een overdrachtdossier opgesteld. In dit overdrachtdossier is ook een ambtelijke inventarisatie opgenomen van alle andere wensen die bestaan om nieuwe beleidsinitiatieven te ontpoeien. Deze zogenaamde groslijst kan eveneens worden betrokken bij de uitwerking van het nieuwe collegeprogramma.

De behandeling van de voorgestelde integrale afweging is afhankelijk van de voortgang van de collegevorming en de totstandkoming van het collegeprogramma. Dit is op zijn vroegst mogelijk in uw statenvergadering van juli. Echter het is niet uitgesloten dat één en ander in de praktijk op een later moment zal (moeten) plaatsvinden. In onderstaande tabel wordt de inventarisatie van GS-besluiten geïnventariseerd.

Inventarisatie GS-besluiten m.b.t. nieuwe beleidsvoorstellen*							
	Programma	Onderwerp	2007	2008	2009	2010	2011
1	5.0	Energiebeleid periode 2008 -2010	700.000	600.000	600.000	600.000	600.000
2	5.1	Bijdrage waterbedrijven	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
3	5.2	Ontwerp programma luchtkwaliteit Drenthe 2007-2010	-	145.000	145.000	145.000	-
4	7.0	Website Drents Groningse arbeidsmarkt - en onderwijsgegevens	-	9.500	9.500	9.500	9.500
5	8.10	Huis van de Drentse Taal	-	pm	pm	pm	pm
6	8.10	Productiefonds	11.000-	11.000	-	-	-
7	8.10	Museum de Buitenplaats	-	150.000	250.000	250.000	250.000
Tot aal			939.000	1.360.500	1.449.500	1.449.500	1.304.500

* Om misverstanden te voorkomen, dit betreft een inventarisatie van GS-besluiten m.b.t. nieuwe beleidsvoorstellen, welke ter afweging overgelaten worden aan het nieuwe college.

4.2 Samenvattend presentatie van de onderwerpen

Hieronder worden de in bovenstaande tabel genoemde onderwerpen samenvattend gepresenteerd.

1) Energiebeleid periode 2008-2010

Drenthe heeft met de Nota energiebeleid 2006-2010 "Energiek Drenthe" een duidelijke ambitie neergelegd op het gebied van energiebesparing en duurzame energie. Het noorden van Nederland profileert zich nationaal en internationaal als Energy Valley. Uit oogpunt van klimaatbeleid moet zwaar worden ingezet op energiebesparing en duurzame energie. Diezelfde maatregelen bieden ook kansen

als het gaat om innovatie en werkgelegenheid. De EU verscherpt haar doelstellingen en stuurt onder andere aan op een aandeel duurzame energie van 20% in 2020. Diverse transitithema's moeten worden omgezet in concrete acties. De provincies willen hierin een belangrijke rol spelen. Extra middelen voor energiebeleid voor de periode 2008-2010 zijn wenselijk. Het betreft € 700.000 voor 2007 en voor jaren daarna € 600.000.

2) Bijdrage waterbedrijven

Beoogd wordt om structurele bijdragen van waterleidingbedrijven binnen te halen ter realisatie van provinciale doelen m.b.t. grondwater beschermingsbeleid. Het doel is het voorkomen van verontreiniging en aantasting van waterwingebieden. Over de structurele bijdragen van waterleidingbedrijven is bestuurlijk overleg gevoerd. Een bijdrage van € 250.000 lijkt reëler dan de in de begroting 2007 en volgende jaren beoogde bijdrage van € 500.000. We stellen voor eventuele aframing van een deel van de opbrengst (€ 250.000) te betrekken bij de nieuwe college-onderhandelingen.

3) Ontwerp programma luchtkwaliteit Drenthe 2007 – 2010

Gezien het brede maatschappelijke belang (economisch, ruimtelijk/planologisch, milieuhygiënisch, recreatief/toeristisch, gezondheidskundig) van een goede luchtkwaliteit in Drenthe heeft het college het initiatief genomen om een uitgebreide inventarisatie uit te voeren. Het ambitieniveau is vastgelegd om ten aanzien van de Drentse luchtkwaliteit in elk geval te kunnen beschikken over een plan/programma waarmee mogelijke knelpunten in de toekomst kunnen worden voorkomen. Een en ander met inachtneming van de doelstellingen van het POP:

- Het voorkomen van verslechtering van de huidige milieukwaliteit;
- Het waarborgen van de gezondheid van mensen;
- Het creëren van voldoende en blijvende ruimte voor economische ontwikkelingen;
- De kwaliteit van de lucht bevindt zich binnen de wettelijke grenswaarden

Het realiseren van deze gecombineerde doelstellingen is de uitdaging waar de provincie voor staat. De luchtkwaliteit moet goed worden gevolgd teneinde een eventuele teruggang en knelpunten tijdig te kunnen signaleren en in samenwerking met Rijkswaterstaat en gemeenten te kunnen bestrijden met passende maatregelen. Hiervoor zijn extra (incidentele) middelen wenselijk (€ 145.000 incidenteel voor 2008, 2009 en 2010).

4) Website Drents Groningse arbeidsmarkt- en onderwijsgegevens

Participatie in een Gronings initiatief om via een website arbeidsmarkt- en onderwijsgegevens tot op gemeentelijk niveau toegankelijk te maken voor een breed publiek is wenselijk. De provinciale bijdrage (€ 9.500 structureel) wordt in 2007 gedekt uit het provinciale budget 'Agenda onderwijs en kennisinfrastructuur'.

5) Huis van de Drentse Taal

Een sterk huis van de Drentse Taal die Drentse taal voor een breed publiek ontsluit, kennisinstituut en loket is voor alle vragen, en nieuwe kwaliteitsimpuls geeft aan het Drents als levend erfgoed achten we van belang. In 2007 is uit de lopende begroting een bedrag beschikbaar gesteld van € 95.000 (GS-besluit) om al een aanvang te kunnen maken met de plannen. Voor april 2007 komt het Huis van de Taal met een begroting voor de jaren 2008 en verder.

6) Drents Productiefonds (podiumkunsten)

De aanvragen voor het budget Drents Productiefonds 2007 en 2008 zijn beoordeeld. Gezien de aanvragen wordt verwacht dat in 2007 een bedrag van € 11.000 vrijvalt uit het Drents Productiefonds. Het is wenselijk, gezien de aanvragen, om dit budget door middel van een begrotingswijziging 2007, af te ramen en in 2008 weer toe te voegen.

7) Museum de Buitenplaats

Museum de Buitenplaats heeft het afgelopen half jaar meer dan duidelijk gemaakt dat het voortbestaan van het huidige complex zonder structurele steun van de overheid geen kans van slagen heeft. Extra geld is nodig om te kunnen overleven, provinciale erkenning te krijgen en het programma aantrekkelijk te houden ter behoud van bezoekers aantallen en (inter)nationaal aanzien. De vraag of aan de stichting met ingang van 2008 een prestatiesubsidie per boekjaar verleend zou moeten worden, wordt ter afweging overgelaten aan het nieuwe college.

5 OVERZICHT FINANCIËLE GEVOLGEN

De financiële gevolgen van de effecten en voorstellen in deze Voorjaarsnota hebben wij in de onderstaande tabel samengevat. Daarin is het rekeningsresultaat 2006 verwerkt. In de Jaarstukken 2006 verstrekken wij nadere informatie over het rekeningsresultaat.

bedragen in € x 1.000;						
+ = voordeel; - = nadeel						
omschrijving	2007	2008	2009	2010	2011	
prog. Vrije ruimte na 3e begrotingswijziging	1.191	3.863	3.179	2.953	3.249	
Ontwikkelingen en effecten						
0.0 Opcenten MRB	1.707	1.695	1.660	1.622	1.630	
0.0 Rentetoevoeging aan algemene reserve	800-	800-	570-	470-	470-	
0.0 Rente	3.600	2.400	1.800	1.300	1.300	
0.0 Personele lasten	24	26	16-	22-	20-	
7.0 Regulier dividend	4.775	1.600	1.600	1.600	1.600	
0.0 Kapitaallasten	1.089	207	207	132	357	
0.0 Middelen LSM	73-	83-	96-	109-	123-	
0.0 Vervallen stelpost "nog niet kwantificeerbare ontwikkelingen"				700		
Saldo ontwikkelingen en effecten	10.322	5.045	4.585	4.753	4.274	
Ruimte incl. ontwikkelingen en effecten	11.513	8.908	7.764	7.706	7.523	
Nieuwe beleidswensen	PM	PM	PM	PM	PM	
In verband met beleidsarme karakter van de voorjaarsnota zijn er naast de geïnventariseerde GS besluiten met betrekking tot nieuwe beleidsvoorstellen (zie hoofdstuk 4) ambtelijke wensen geïnventariseerd welke betrokken kunnen worden bij het opstellen van het nieuwe collegeprogramma.						
Saldo nieuwe beleidswensen	PM	PM	PM	PM	PM	
Voorstellen						
<i>Onontkoombaar</i>						
4.0 Regievoering waterhuishouding	175-	225-	225-	150-	150-	
5.2 Implementatie wet WABO	150-	150-				
8.06 Voorkomen wachtlijsten jeugdzorg	246-					
8.10 Afdekken tekort WK atletiek 2006	35-					
9.0 Implementatie wet Ruimtelijke Ordening en structuurplan omgevingsbeleid	50-	175-	175-	175-	175-	
0.0 Verhoging budget advertentiekosten	100-	100-	100-	100-	100-	
0.0 Organisatieontwikkeling	PM	PM	PM	PM	PM	
0.0 Verhoging budget schoonmaakkosten en kosten aanbestedingstraject schoonmaakkosten	50-	50-	90-	50-	50-	
0.0 Advies- en aanbestedingstraject copiers en printers		50-				
0.0 Verbetering website	175-	100-	50-			
0.0 IT huishouding		100-	100-			
0.0 Verhoging budget kosten lease contracten	35-	35-	35-	35-	35-	
Inschatting daling provinciefonds aandeel Drenthe	-	1.400-	900-	800-	900-	
Totaal voorstellen	1.016-	2.385-	1.675-	1.310-	1.410-	
Saldo (beschikbaar minus totaal voorstellen)	10.497	6.523	6.089	6.396	6.113	

Incidentele ruimte

Saldireserve

<i>Aanvang jaar 2007</i>	5.204
Rekeningresultaat 2006	13.131
Vermindering	2.841
<i>Aanvang jaar 2008</i>	15.494
Vermindering	1.639
<i>Aanvang jaar 2009</i>	13.855
Vermindering	921
<i>Aanvang jaar 2010</i>	12.934
Vermindering	303
<i>Aanvang 2011</i>	12.631
Vermindering	-
Aanvang 2012	12.631

Reserve voor Algemene doeleinden

<i>Aanvang jaar 2007</i>	63.425
Vermeerdering wegens rente	1.269
Af: buffer weerstandcapaciteit	19.000
Verminderings	21.931
Inschatting daling vermogenoverschotten als gevolg van regeerakkoord	20.000
<i>Aanvang jaar 2008</i>	3.763
Vermeerdering wegens rente	855
Verminderings	207
<i>Aanvang jaar 2009</i>	4.411
Vermeerdering wegens rente	868
<i>Aanvang jaar 2010</i>	5.279
Vermeerdering wegens rente	885
<i>Aanvang jaar 2011</i>	6.164
Vermeerdering wegens rente	903
Aanvang jaar 2012	7.067

Niet kwantificeerbare ontwikkelingen 2007-2009

Jaar 2007	200
Jaar 2008	630
Jaar 2009	700
Totaal	1.530

Totaal vrij incidenteel besteedbaar 21.228

De incidentele ruimte bestaat uit de saldi reserve, reserve voor Algemene doeleinden en de niet kwantificeerbare ontwikkelingen. Uit bovenstaande overzichten blijkt dat er een incidentele ruimte is van € 21,2 miljoen.

Toelichting incidentele ruimte:

Het hoge saldo van de reserve voor Algemene doeleinden bij aanvang van het dienstjaar 2007 is met name het gevolg van het feit dat eind 2006 een bedrag van € 43,9 miljoen hieraan is toegevoegd, zijnde het bedrag dat is 'vrijgespeeld' van de afkoopsom van de N34, zoals uw Staten op 31 januari 2007 hebben besloten. Naderhand is als gevolg van uw besluit hiervan een bedrag van € 21,5 miljoen onttrokken voor toevoeging aan de reserve vaarweg Erica-Ter Apel (€ 10,0 miljoen) en de reserve verdubbeling N33 (€ 11,5 miljoen).

Voorts wordt voor een bedrag van € 431.000 in 2007 en voor een bedrag van € 207.000 in 2008 een beroep gedaan op deze reserve als gevolg van de opheffing van de reserve frictiekosten ombuigingen en de reserve flankerend beleid.

Daarnaast is in de Voorjaarsnota 2005 voor de jaren 2005 t/m 2009 een bedrag van € 700.000 voor niet kwantificeerbare ontwikkelingen per jaar beschikbaar gesteld voor ontwikkelingen die in die periode zeer waarschijnlijk en onvermijdelijk tot financiële consequenties zullen leiden, maar die nog niet goed te kwantificeren zijn. Voor de jaren 2007, 2008 en 2009 resteert daarvoor respectievelijk € 200.000, € 630.000 en € 700.000.

Toelichting verwachte financiële consequenties coalitieakkoord

Het Coalitieakkoord heeft financiële consequenties voor alle gemeenten en provincies, dus ook voor de provincie Drenthe. In de onderstaande tabellen zijn deze gevolgen zichtbaar gemaakt.

Bezuinigingen coalitieakkoord CDA, PvdA en ChristenUnie:

omschrijving (in miljoen €)	2008	2009	2010	2011	structureel
Inlopen vermogensoverschotten provincies	-200	-200	-200	-200	0
Evenredig aandeel GF/PF ombuigingen	-350	- 400	-500	-550	-450

GF = Gemeentefonds PF = Provinciefonds (bron coalitieakkoord)

Voor het inlopen van de vermogensoverschotten (totaal € 800 miljoen) zal (op basis van vrijwilligheid) een akkoord tussen de provincies gesloten moeten worden. De inschatting is dat het Drentse aandeel 2,5% is van het totaal. Het percentage is gebaseerd op de verdeling overige eigen middelen (OEM) tussen de provincies. Dit betekent voor onze provincie tot 2011 investeringen ter hoogte van € 20 miljoen ten laste van de vermogenspositie.

Het Drentse aandeel in de ombuigingen in het provinciefonds worden ingeschat op basis van de volgende aanname:

Provinciefonds ten opzichte van het gemeentefonds; 10% t.o.v. 90%.

Het Drentse aandeel in het provinciefonds is 6%.

Tegenover deze ombuigingen staan ook een aantal investeringen van het Rijk die via de systematiek "trap op, trap af" ten goede komen aan het provinciefonds.

Accres provinciefonds als gevolg van rijksinvesteringen:

omschrijving (in miljoen €)	2008	2009	2010	2011	Totaal
Accres PF: regionaal economisch beleid	0	25	25	50	100
Accres PF: in EHS en vitaal platteland	15	20	35	50	120

Structurele gevolgen voor de Drentse begroting:

omschrijving (in miljoen €)	2008	2009	2010	2011
Saldo investering / ombuiging PF:	-2,0	-2,1	-2,6	-2,7
Verwachte accres ontwikkeling (stijging)	0,6	1,2	1,8	1,8
Saldo (daling PF aandeel Drenthe)	-1,4	-0,9	-0,8	-0,9

De laatste regel is de structurele daling van het provinciefonds als gevolg van de ombuigingen uit het coalitieakkoord. Daarnaast zou het regeringsakkoord zo kunnen worden uitgelegd dat de provincie voor € 20 miljoen aan investeringen pleegt ten koste van de vermogenspositie.